

Christof Lindenau: Anthroposofie v duchovní atmosféře Ahrimana

„kuřátka ve vzduchoprázdném prostoru“ Co nás učí osud 20. století? „Představte si – promiňte ten podivný obraz, ale odpovídá věci – že slepice je připravena vysedět kuřátka. Ale vajíčka jí někdo vezme a nechá je vylíhnout v teple. To je možné. Ale“, ptá se Rudolf Steiner posluchačů, „když například v prostoru, kde se kuřátka líhnou, bude vyčerpán vzduch a vznikne vakuum, myslíte, že se kuřátkům bude dařit?“ 1

Stejně tak málo, jako se mohou ve vzniklém vakuu vyvíjet kuřátka, tak se mohou pravdivě rozvíjet myšlenky a ideje anthroposofické duchovní vědy ve světě, když nad bdělostí lidstva vládne v jeho duchovním okolí vakuum. Protože takové vakuum lidství v myšlení nasává jiné síly než síly lidské; Síly, které přicházejí z ahrimanské atmosféry, která nás všude vůkol obklopuje.²

Tyto síly se staly od první světové války, v níž mluvil Rudolf Steiner Slovo o „duchovní atmosféře“ – obzvláště ve druhé světové válce, která z této atmosféry vznikla a jí byla jako i ta první živena – neuvěřitelně agresivnější a děsivější.

Naproti tomu, tak bděle, jak jen je možné, vzniká „otázka přežití“ (nesmíme se stydět toto módní slovo použít v jeho pravém významu). Platí nejen pro anthroposofické hnutí na Zemi, ale i pro všechno lidské v lidech. A protože tady nám zůstává jen Odvaha zůstat bdělí a postavit se bděle i k naší nedostatečnosti – tak tedy můžeme následující otázku vydržet a klidně o ní přemýšlet: Má skutečnost, že se anthroposofická práce ve světě podstatně méně rozšířila, než od nás očekával Rudolf Steiner, příčiny ještě jiné, než obvykle uvádíme?

Myslíme na překážky, proti kterým dnes, jako tenkrát, stojí waldorfské školy, sociální terapeuti, anthroposoficky pracující lékaři, zemědělci obdělávající půdu biologicko-

dynamickým hospodářstvím.

Možná že ještě myslíme na to, že překážky jsou způsobeny tím, co dnes nazýváme vakuem, nulovým bodem, prázdným prostorem, který stále více lidí než během první světové války, tito ahrimanští duchové – vyssávají. Ale nejméně ze všeho myslíme na to, že se to týká i nás samých.

O odvaze ptát se, i když to působí bolest

Skryté dějiny dvacátého století musí být napřed zkoumány a pak popsány. To ale nesmí znamenat, že si již dnes nebudeme klást otázky s plnou odvahou. A také uvědomění si toho, jestli se podařilo nebo nepodařilo v odvaze reprezentovat Anthroposofii dostatečně ve světě. Zde se jedná o otázku, jak se každý z nás na věci podílel, aby iniciativy z Anthroposofie zrozené nebyly jako kuřátka ve vzduchoprázdném prostoru, aby se vyvíjely dostatečně silné k překonání překážek, aby se mohly pevně etablovat a rozvíjet. A proč a jak? Tím, že pomůžeme, a to doslovně, těmto iniciativám „přežít“ v tom, aby Anthroposofie se stala moderní duchovní vědou. O toto jsme nedostatečně pečovali.

Nebot pravdou je, co Rudolf Steiner řekl v přednášce pro členy Anthroposofické společnosti, že „Ahrimanští andělé bydlí v hlavách, které jsou dnes naplněny ahrimanskou vědou. Ale jako ničující oheň, jako děs pro temnotu budou shledány ahrimanskými hlavami ty hlavy, které budou naplněny duchovní moudrostí“.

Pečujeme sami o tuto moudrost dostatečně, lhostejno, ve které iniciativě se sami angažujeme? Tak, aby naší prací, daleko do okruhu zářící a prohřívající hořel „Posvátný oheň“ a ahrimanské bytosti, jím spálené, odletěly do pohlcující temnoty. O odvaze odpovědět činem

Rovněž v novém, před námi ležícím 21. století, 3 krát 7 století po narození Krista, budeme muset pečovat o to, aby „Posvátný oheň“ hořel na mnoha místech. Přinášíme odvahu, aby byl zapálen a udržován v Pobočkách i skupinách anthroposofické společnosti, rozhovorech a konferencích iniciativ, které z impulsu Anthroposofie vznikly.

Je možné, že dnes je na světě více lidí než dříve, kteří jsou schopni tu nebo onu životní oblast uchopit, aniž by se dostatečně starali o duchovní životní podmínky. V době, kdy se nejvíce jedná o rovnováhu mezi pohledem zvenčí a pohledem zevnitř musíme dávat pozor, abychom vzniklé jednostrannosti byli schopni celým anthroposofickým hnutím vyrovnat.

Chtělo by se namítnout: Ale to je velmi těžké, – ano, to je. A je to ještě mnohem těžší, než si každý z nás v současnosti dovede představit.

Tedy: Osud 20. století před nás postavil úkol – který jsme také pomáhali tvořit. Úlohu „Posvátného ohně“ plně uchopit. Neuchopit ji znamená posunout ji do doby, kdy síly proti Michaelovu a Kristovu proudu budou ještě silnější a agresivnější, než jsou dnes.

¹ Rudolf Steiner: Duchovní základy vnějšího světa. Vpád duchů temnoty. GA 177. Přednáška z 20. října 1917

² Srovnej: Ch. Lindenau: Inmitten der intellektuell-technischen Zivilization, in „Nachrichtenblatt“, str. 39/2003